

քոսն յՍդրիանոս պօլիս 'ի բանակն Արքունի, եւ յայտ արար զհակառակութիւնս Լատինաց, զնախնի սովորութիւնս Հայոց՝ ըստ գորութեան հրովարտակի Արքային Սէլիմայ, եւ եղև 'ի ծանուցանելն զայս Արքայի, գրեցաւ հրովարտակ առ դատաւորս եւ առ մեծամեծս Երուսաղէմի, բառնալ զընդգիւծութիւնս Լատինաց, եւ տալ կատարել Հայոց ըստ սովորութեան զխորհուրդ Պատարագին 'ի վերայ Գերեզմանին Քրիստոսի 'ի վերջ Մուհարրէմ ամսոյ՝ ԿՎՕ (1665)։ (Զկնի ժամանակաց զայս հրովարտակ եւ նորոգել Ջաքարիս վարդապետ, զորմէ ունիմք ասել յիւրում տեղւոյ)։ Սակայն Լատինք դարձեալ ընդդէմ կացեալ՝ ոչ անտացին հրովարտակին եւ ոչ բանից Եղիազարու. ուստի զկնի չորից ամսոց վերստին մատոյց զիր աղաչանաց առ Եպարքոսն, եւ յայտ արար թէ՛ որպէս անտաստ գտան Լատինք Կայսերական հրամանին, եւ խափանեցին զայն. վերստին գրեցաւ հրովարտակ, զի Լատինք մի՛ հակառակեացին Կայսերական հրամանին, եւ նախնական սովորութեան, եւ մի՛ երբէք նեղել եւ չարչարել զՀայս վասն սյսր խնդրոյ, յելս Ճէմազիլ էվլէլ ամսոյ ԿՎԶ (1666)։ Սակայն Եղիազար զայս հրովարտակ եւս ոչ կարաց գործադրել 'ի բաղմադիմի խռովութեանց եւ 'ի չփոթութեանց ժամանակին, եւ յանվերջանալի հակառակութեանց, եւ 'ի փոփոխութեանց Պատրիարքական իշխանութեանց, որպէս ցուցաւ ցարդ, եւ տեսցի եւս զկնի (¹)։

Իսկ Յակոբ Կաթուղիկոս ծախեալ յԵրուսաղէմ բաղում ինչ 'ի դրունս սլլաղղեաց, անկաւ ընդ պարսեօք, եւ արարտատեարք նեղէին զնա, եւ ըստ Արքունական հրամանին, ճանապարհ արար երթալ հանդերձ պարտատեարքք 'ի Կոստանդինուպօլիս, յամսեանն Սեպտեմբերի։

Այլ Եղիազար 'ի կարգի եղեալ զամենայն գործս իւր, եւ առեալ 'ի Դրանէ զկարեւոր գրեանս, արար 'ի Կոստանդինուպօլիս զհանդէս Կաթուղիկոսութեան եւ Պատրիար-

(¹) Ի յիշատակարանս ինչ զրի, թէ յաւուրս Եղիազարու սկիզբն արարք տատարողել 'ի վերայ Գերեզմանին Քրիստոսի, ըստ նախնի սովորութեան մերոյ։ Բայց յետոյ խափանեալ են զայս սովորութիւն ընդգիւծութիւնք եւ հակառակութիւնք Լատինաց եւ Յունաց, եւ տեսեալ զհիստորիկնս այս մինչ 'ի թիւն 1829, զորմէ ունիմք խօսիլ յետոյ։